

GALİP KEMALİ SÖYLEMEZOĞLU

Çarşamba, 3.9.1958

Aziz Kardeşim Tayyip Gökbilgin Beyefendi,

Afiyet haberinizi ve seyahatinizden çok memnun olduğunuzu bildiren mektubunuza teşekkür ederim.

Arap İttihadı Kültür Müessesesinin başında bulunan Satih Bey'in kitaplarımdan alakalanmasını manevi bir lütuf ve ihsan-ı ilahi telakki ederim.

Tavzif edeceğiniz zata verilmek üzere şu kitapları nerede bulabileceği hakkındaki listeyi aklımda kalan ve üzerlerinde ekseriya yazılı bulunan izahat ile takdim ediyorum, sizin de bilmediğiniz bir kitabımı da ilave ettim:

1-Başımıza Gelenler "1939'da" Kanaat Kitabevinde basılmıştır.

2-Türkiye Yayınevi tarafından beşinci cildi olarak basılmış olan 5'inci Cilt; zannederim 4 liradır.

3-"Hariciye Hizmetinde 30 Sene" Şolla Maltı'sında 1949'da çıkmıştır. Zannederim. 650 kuruş.

4-"Hariciye Hizmetinde 30 Sene" Maarif Matbaasında çıkmıştır. 650 kuruş.

5-Bir de "Siyasi Dağarcığım" başlıklı kitabım vardır ki geçen sene Nuri Osmanî'de Ekicigil Matbaasında geçen sene çıkmıştır. Orada bulunabilirse okunmaya layıktır.

Sadrazam Hakkı Paşa'nın Balkan Harbi'nden evvelki teşebbüsâtı hakkında malumatım yoktur. Yalnız vuku bulmaması için Atina'da iken çok çalışmış. Hatta Venizelos'la Girit adasının bir vilayet-i mümtaze haline getirilmesi, bayrağımızın temevvücnümâ olması, zat-ı şahanenin tesadüfi olarak veliaht prensi Kostantin'in -sora kral oldu- Mısır hıdivi şeklinde bize senevi mesela 400 bin lira bir vergi vermesi.

Girit'in Sadrazam Ali Paşa'nın sadareti zamanında bizzat Kandiye'ye giderek -Amcam Edhem Pertev Paşa'yı yetiştirmiştir- ile Halepa Mukavelesini tertip ve Giritliler ile bir itilaf imzaladığı adanın 100 kişilik bir meclis-i umumisi olması, 70'i Hristiyan 30'u Türk olmak kararlaştırılmış fakat bu tertibat mevki-i tatbika konulmadığı, şimdi ise böyle bir meclisin açılması (aynı şartlar ile) ve Girit'ten Venizelos'un Atina'da kuvveti olan 40 bin askerin fîmâ-ba'd Atina'da bu vazifede kullanılmaması...ilh. Yolunda bir itilaf-ı şifahi yapması ve Sefir Muhtar Bey'in gelmesinin ferdası İstanbul'a hareketle Hariciye nazırı mektep arkadaşım ve şefim Asım Turgut Bey'e bu itilaf-ı şifahiyi anlatıp öpüştükten sonra yeni vazifem olan Berlin Sefareti Müsteşarlığına on gün sonra gittiğim (Viyana 1911) Eylülün 11'inde Venizelos'tan aldığım bir mektupta Atina'daki itilafkârâne siyaseti üzerine kral hazretlerinin takdirlerini kazandığımdan 2'inci rütbe Sauvair Nişanı -vükelaya bile ancak 3'üncü rütbesi verilen- lütfettiklerini tebşir ile maalesef halefinizi aynı siyasette devam edememiştir. İlh. Hatıratımda hepsi aynen vardı. Rumeli'de istikrarın tahakkuku gayri müslim anasının bilfiil; siyasi, ticari haklarına sahip olmalarına mütevakkıf olduğu bildiriliyor ve yeni sadrazamlar kabinesinin muvaffak olmasını dilemekte olan bu çok manidar

mektubun hemen bir sureti çıkarılarak Harbiye Nazırı Gabriyel elinden gönderildiği (Kamil Paşa Sadrazam idi) o zamana kadar Girit hakkında hiçbir mükâlemeye girişilmediği ve Eylülde Bulgarlar ile tedafüi bir ittifak akdedilerek 30 Teşrinde harp ilan olunduğu... alt tarafı malum! Askeri tarihimizde emsali görülmemiş bir bozgunluk. Bu babdaki tafsilat elinizdeki hatıratıta vardır. Tekiden arz ediyorum.

Son haftalarda hayli mühim rahatsızlıklar geçirdim. Şimdi biraz kuvvetlenmek üzere Yalova'ya gitmek işitiyorum. Bakalım mümkün olacak mı?

Kitaplar için verdiğim adreste araştırma yapılmasını bu işle tavzif edeceğiniz zata söylerseniz herhalde Ulkie Matbaası'ndaki bayi memur rabıtalı bir adamdır. Mevcuttan verir, olmayanlar hakkında da izahat ita eder.

İşte epey gevezelik ettim. Saatte 2,5 oldu. Bermutat istirahat edeceğim. Seyahatinizde azami muvaffakiyetler diler, afiyetle mesruren avdetinizi temenni ederek gözlerinizden öperim azizim.

İhlaskârınız

Galip Kemali Söylemezoğlu